

Hipertrofik Pilor Stenozunun Klinik Sürecine

Başvuru Zamanı ve Belirti Süresinin Etkisi

Öztürk-Yüzdemir K, Soyer T, Boybeyi Ö

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Ankara

GİRİŞ VE AMAÇ

Hipertrofik pilor stenozu (HPS), pilor kasının lümen tıkanıklığına yol açan hipertrofisi ile karakterizedir. Pilor kasındaki bu kalınlaşma sonucu mide çıkış tıkanıklığı gelişerek yenidoğanda kusma ve buna ikincil elektrolit dengesizliklerine neden olur.

HPS'nin tedavisi cerrahidir ve ameliyatın zamanlaması hastayı postoperatif komplikasyonlardan korumak açısından kritik öneme sahiptir. Genel anestezi öncesinde hastanın mevcut hipokloremik hipokalemik metabolik alkalozunun iyileşmesi beklenmelidir.

Başvuru zamanı ve semptom süresinin cerrahi süresi ve hastalığın klinik seyri üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla geriye dönük bir çalışma planlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Son 20 yılda HPS nedeniyle opere edilen hastalar retrospektif olarak demografik özellikler, klinik özellikler, laboratuvar ve radyolojik bulgular açısından değerlendirildi.

Toplanan veriler **erken (<1 ay; EBG)** ve **geç (>1 ay; GBG)** başvuru grupları ile **kısa (<1 hafta; KG)** ve **uzun (>1 hafta; UG)** semptom süresi grupları olarak karşılaştırıldı.

BULGULAR

Toplam 70 olgu çalışmaya dahil edildi. Olguların erkek/kız oranı 6/1 idi. Tüm olgular fişkirir kusma ile başvurdu.

Olguların başvuru zamanına göre değerlendirmelerinde (Tablo 1);

- ortanca semptom süresi EBG'da 5,5 gün (3-10) ve GBG'da 9,5 gün (5,25-19,5) (**p=0,009**)
- medyan pilor kası kalınlığı GBG'da EBG'na göre anlamlı olarak daha yüksek (**p=0.026**).
- medyan serum potasyum düzeyi GBG'da, EBG'na göre (**p=0,030**) anlamlı olarak düşük

Olguların semptom süresine göre değerlendirmelerinde (Tablo 2);

- Ortalama pilorik kas kalınlığı UG'da KG'na göre anlamlı olarak yüksekti [sırasıyla 5 mm (IQR:4-5) - 6 mm (IQR:5-6); **p=0,003**].
- Serum potasyum ve klor düzeyleri UG'da KG'na göre anlamlı olarak düşüktü (sırasıyla **p=0,001**; **p=0,006**).
- Ameliyat zamanı gibi diğer parametreler açısından gruplar arası anlamlı fark görülmedi.

SONUÇ

➤ **Literatürde;** HPS'nin şiddetinin cerrahi ve klinik sonuçları etkilediğini gösteren pek çok çalışma mevcuttur. Ancak bu çalışmalarda hastalığın şiddeti elektrolit imbalansı, kas kalınlığı veya semptom süresi gibi pek çok farklı parametre ile tanımlanmıştır. Ayrıca, cerrahi ve klinik sonuçlar da tam enteral beslenme zamanı, hastanede kalış süresi ve cerrahi sonrası kusma gibi çeşitli parametreler yardımı ile değerlendirilmiştir. Hangi tanımlama ve değerlendirmenin ideal olduğuyla ilgili kesin veri yoktur.

➤ Çalışmamızın retrospektif dizaynı nedeni ile bu parametrelerin tamamına kayıtlardan ulaşılamamış olsa da;

➤ **Semptom süresi daha uzun olan ve geç başvuran hastalarda serum potasyum düzeylerinin daha düşük olduğu,**

➤ **Semptom süresi daha uzun olan ve geç başvuran hastalarda pilor kas kalınlığının daha fazla olduğu,**

➤ **Ancak; bu bulguların cerrahinin zamanlamasını, taburculuk süresini ve komplikasyon varlığını etkilemediği görülmüştür.**

Tablo 1. Başvuru Zamanına Göre Sonuçların Değerlendirilmesi.

	Başvuru yaşı <1 ay (n=26)	Başvuru yaşı >1ay (n=44)	p değeri
Cinsiyet			
Kız (n=10)	0	10	<0.05
Erkek (n=60)	26	34	
Semptom Süresi (gün)	5,5 (1-15)	9,5 (1-40)	<0.05
Pilor Uzunluk (mm)	19,5	20	>0.05
Pilor Kalınlık (mm)	5(4-10) IQR: 4-5	5 (3-8) IQR: 5-6	<0.05
Potasyum	4,8	4.4	<0.05
Klor	99	95.5	>0.05
HCO3	28,5	30	>0.05
Doğum Haftası	38 (33-42) IQR: 37-40	38 (31-40) IQR: 36-38	<0.05
Cerrahi Zamanı (gün)	2 (1-5)	2 (1-6)	>0.05
Taburculuk (gün)	3 (1-8)	3 (1-13)	>0.05

Tablo 2. Semptom Süresine Göre Sonuçların Değerlendirilmesi.

	Semptom Süresi <1 hafta (n=35)	Semptom Süresi >1 hafta (n=35)	p değeri
Cinsiyet			
Kız (n=10)	6	4	>0.05
Erkek (n=60)	29	31	
Semptom Süresi (gün)	4	15	-
Pilor Uzunluk (mm)	19	20	>0.05
Pilor Kalınlık (mm)	5 (3-7) IQR: 4-5	6 (3-10) IQR: 5-6	<0.05
Potasyum	4,9	4.1	<0.05
Klor	99	94	<0.05
HCO3	28,2	30	>0.05
Doğum Haftası	38 (31-42) IQR: 37-40	38 (35-41) IQR: 36-38	>0.05
Cerrahi Zamanı (gün)	2 (1-5)	2 (1-6)	>0.05
Taburculuk (gün)	3 (1-13)	4 (1-8)	>0.05